



**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**  
**Examen de selecție pentru clasa a V-a**  
**17 iunie 2023**

**Varianta 1**

**Se acordă 10 puncte din oficiu. Total 100 de puncte.**

**Timp de lucru 60 de minute. Toate subiectele sunt obligatorii.**

**Subiectul I (60 de puncte)**

*A fost odată un băiețel pe nume Anton. Avea cei mai albaștri ochi și visa să devină un inventator renumit, ca Leonardo da Vinci. Cele mai multe dintre invențiile lui apăreau în mijlocul sufrageriei și conțineau exact lucrurile de care avea nevoie mama lui.*

*Într-o zi, ea a venit de la serviciu și și-a găsit laptopul legat cu cordonul halatului de baie de scaunul de birou – care fusese legat, la rândul său, de masa de scris cu câteva eșarfe din mătase la capetele cărora spânzurau niște coliere și un polonic de supă. Dacă mișcai polonicul într-un anume fel, scaunul începea să se rotească, iar laptopul se deschidea, ceea ce – considera Anton – ar fi trebuit să o ajute. Numai că mama lui vedea diferit lucrurile: l-a rugat să nu se mai atingă niciodată de laptop. Se pare că era un obiect foarte important pentru ea de vreme ce îi plăcea să stea ore-ntregi cu el în brațe, apăsând pe butoane și concentrându-și privirea pe ecran.*

*Asta îl enerva destul de tare pe Anton. La fel cum îl enerva atunci când Clara, sora lui mai mare, se închidea la ea în cameră ca să citească, să deseneze sau să asculte muzică. În ultima vreme, Clara făcea asta din ce în ce mai des, ceea ce însemna că avea tot mai puțin timp să se joace cu el. Colecțiile lor de Lego, de animăluțe și de dinozauri feroși rămăseseră neatrinse și triste în cutiile din dulap. Anton nu avea niciun chef să se joace singur cu ele. Singurătatea îl enerva și-l plictisea. Și, atunci când se enerva și se plictisea, Anton începea să arunce cu vorbe urâte, să țipe și să dea cu pumnii în ușa surorii sale. De cealaltă parte a ușii închise, ea îi striga să plece și s-o lase odată-n pace. Iar asta îl enerva și mai tare.(...)*

*O ușă în fața căreia se simțea din ce în ce mai mic, neputincios și disperat. O ușă blestemată, care-l despărțea de sora lui și care trebuia să dispară cu orice preț! Își luă avânt și se repezi spre ea cu toată puterea. Se aștepta la o izbitură groaznică, dar, când colo, simți că trece printr-un soi de ceață densă și moale. (...) Când se trezi și privi în jur, nu recunoscă nimic. Nu se afla în camera Clarei, ci într-un loc necunoscut. Un oraș nou și ciudat se întindea în jurul lui.*

*(Adina Rosetti și Livia Coloji, **Aiurea-n tramvai – Aventurile lui Anton în Țara Cuvintelor Anapoda**)*

**Cerințe:**

1. Rescrie enunțul ***Asta îl enerva destul de tare pe Anton***, înlocuind cuvintele subliniate cu antonime (cuvinte cu sens opus). **8 puncte**
2. Desparte în silabe următoarele cuvinte: ***nevoie, niciodată, cutiile, disperat, groaznică***. **10 puncte**
3. Extrage din al doilea paragraf al textului: **un verb, un adjectiv, un pronume, un substantiv comun la numărul singular și un substantiv comun la numărul plural**. **10 puncte**
4. Alcătuieste un enunț interogativ în care să integrezi *un adjectiv de genul feminin și un substantiv de genul neutru*, ambele extrase din text. **10 puncte**
5. Precizează o trăsătură morală a lui Anton, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din text. **10 puncte**
6. Explică în maximum 2-3 rânduri, sensul secvenței: *Și, atunci când se enerva și se plictisea, Anton începea să arunce cu vorbe urâte, să țipe și să dea cu pumnii în ușa surorii sale*. **12 puncte**

**Subiectul al II-lea (30 de puncte)**

Scrie o compunere, de 80-120 de cuvinte, în care să relatezi o aventură a lui Anton în acest oraș nou și ciudat în care a ajuns. În elaborarea compunerii, vei avea în vedere:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor; **6 puncte**
- să introduci un personaj nou; **6 puncte**
- să respecți părțile componente ale unei compuneri și proporția fiecăreia; **4 puncte**
- să ai un conținut adecvat cerinței; **2 puncte**

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 18 puncte
- redactarea compunerii – 12 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; proprietatea termenilor folosiți – 2 puncte; corectitudinea gramaticală – 2 puncte; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

**Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.**



**BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

- ▣ Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- ▣ Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- ▣ Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total.

**Subiectul I (60 de puncte)**

1. câte 3 puncte pentru notarea unui cuvânt cu sens opus (de exemplu: *enerva – bucura, binedispunea; tare – puțin, ușor etc.*)  
2 puncte pentru rescrierea enunțului respectând indicațiile din cerință **3\*2p+2p=8 puncte**
2. câte 2 puncte pentru despărțirea corectă în silabe a cuvintelor: *ne-vo-ie, ni-cio-da-tă/nici-o-da-tă, cu-ti-i-le, dis-pe-rat, groaz-ni-că* **5\*2p=10 puncte**
3. câte 2 puncte pentru transcrierea fiecărei părți de vorbire din paragraful indicat (de exemplu, *un verb – a venit, mișcai etc.; pronume – ea, l-, el; un adjectiv – legat, foarte important etc.; un substantiv comun, singular – laptopul, halatul etc.; un substantiv comun, plural – coliere, lucrurile;*) **5x2p=10 puncte**
4. câte 2,5 puncte pentru identificarea și folosirea în enunț a părților de vorbire indicate în cerință (de exemplu: *moale, un oraș etc.*);  
5 puncte pentru construirea unui enunț interogativ conform cerinței; **2\*2,5p+5p=10 puncte**
5. Precizarea unei trăsături morale a personajului și ilustrarea răspunsului cu o secvență relevantă.  
- răspuns corect, formulat în enunț, cu citat ilustrativ **10 puncte**  
- răspuns corect, fără citat ilustrativ **5 puncte**
6. explicare nuanțată, fără greșeli de redactare – 12p/ explicare superficială, ezitantă – 8p/ încercare de a explica sensul enunțului – 4p **12 puncte**

**Subiectul al II-lea (30 de puncte)**

- relatarea unei întâmplări: cu respectarea succesiunii logice a faptelor – 6p.; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 3 p. **6 puncte**
- introducerea unui personaj **6 puncte**
- respectarea părților componente ale unei compuneri și a proporției- 4p; respectarea parțială – 2p **4 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință – 2p.; conținut parțial adecvat – 1p. **2 puncte**

**Cele 12 puncte se acordă pentru redactare, astfel:**

- marcarea corectă a paragrafelor **2 puncte**
- coerența textului **2 puncte**
- proprietatea termenilor folosiți: total – 2p.; parțial – 1p. **2 puncte**
- corectitudinea gramaticală **2 puncte**
- claritatea exprimării **1 punct**
- ortografia (0 – 1 eroare: 1p.; 2 sau mai multe erori – 0p) **1 punct**
- punctuația (0 – 1 eroare: 1p.; 2 sau mai multe erori: 0p) **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**